

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/200073,Wreczenie-medali-Reipublicae-Memoriae-Meritum-i-obchody-84-rocznicy-Zbrodni-Katy.html>
03.05.2024, 21:09

Wręczenie medali Reipublicae Memoriae Meritum i obchody 84. rocznicy Zbrodni Katyńskiej - Rzeszów, 22 kwietnia 2024

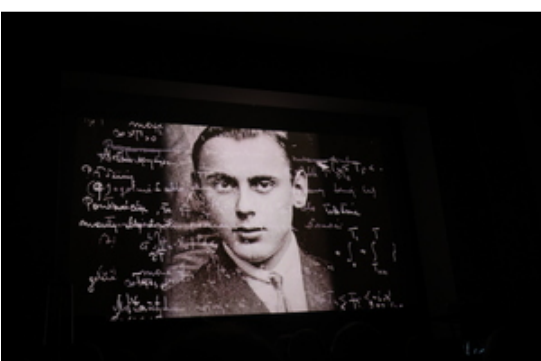

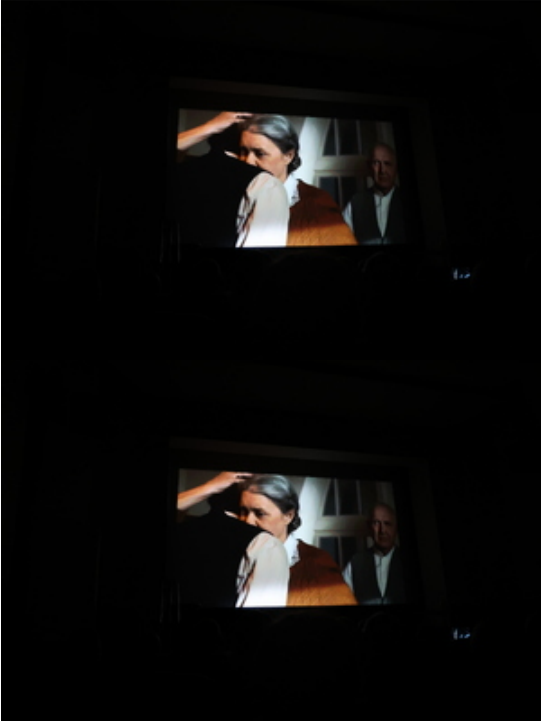
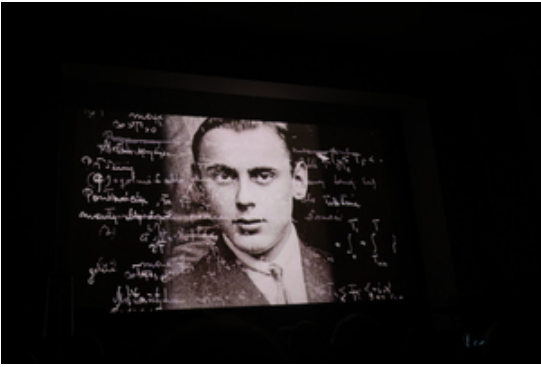

22 kwietnia 2024 r. w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie odbyły się obchody 84. rocznicy Zbrodni Katyńskiej oraz wręczenia medali Reipublicae Memoriae Meritum.

Instytut Pamięci Narodowej medalem tym honoruje tych, którzy działają na rzecz trwałego upamiętniania wydarzeń i postaci z historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wspierają IPN w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej.

Medal przyznawany jest instytucjom, organizacjom lub osobom fizycznym, które:

- pracują na rzecz zachowania pamięci o:
 - a) ogromie ofiar, strat i szkód poniesionych przez Naród Polski w latach II wojny światowej i po jej zakończeniu,
 - b) patriotycznych zmaganiach Narodu Polskiego z okupantami, nazizmem i komunizmem,
 - c) czynach obywateli dokonywanych na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego i w obronie wolności oraz godności ludzkiej
- angażują się w inicjatywy społeczne mające na celu trwałe upamiętnianie wydarzeń z historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wybitnych obywateli zasłużonych w walce o niepodległość Państwa Polskiego,
- wspierają IPN w działalności naukowej, edukacyjnej, wystawienniczej i wydawniczej dotyczącej szczególnie ważnych wydarzeń z historii najnowszej,
- prowadzą społeczną opiekę nad grobami i cmentarzami wojennymi w kraju i poza granicami.

Medal Złoty otrzymało:

- **Towarzystwo Przyjaciół Przemysła i Regionu** – które jest jednym z najstarszych w Polsce. Celem działalności społecznej Towarzystwa jest upiększanie i promocja miasta Przemysła oraz Ziemi Przemyskiej poprzez wspieranie konserwacji istniejących zabytków, nekropolii, miejsc pamięci narodowej oraz wybitnych postaci miasta i regionu. Misją Towarzystwa jest integracja mieszkańców oraz sympatyków miasta i regionu, mieszkających w kraju i za granicą, pogłębianie wiedzy o historii, dniu dzisiejszym i perspektywach rozwoju.

Medal Srebrny otrzymali:

- **Związek Strzelecki „Strzelec” Józefa Piłsudskiego** – należy do organizacji proobronnych i społeczno-wychowawczych, kontynuuje tradycje Związku Strzeleckiego i Towarzystwa „Strzelec”. Formalnie powołany do życia w 2013 r., skupia Jednostki Strzeleckie należące poprzednio do różnych Związków, obecnie stanowi najliczniejszą organizację strzelecką w Polsce. Nie posiada pracowników

etatowych, opiera się tylko na działalności społecznej członków. Kadre stanowią m.in. nauczyciele, oficerowie rezerwy, żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej. Związek oprócz szkoleń, ćwiczeń o charakterze wojskowym dba o edukację historyczną i wychowanie patriotyczne należących do niego orląt i strzelców. Podległe Jednostki Strzeleckie chętnie włączają się w wydarzenia patriotyczne o charakterze lokalnym. Uczestniczą w wydarzeniach rocznicowych i edukacyjnych organizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej.

- **Andrzej Głaz - wójt gminy Tuszów Narodowy** - podczas pracy w samorządzie dba o pamięć związaną z gen. Władysławem Sikorskiego. W budowaniu nowoczesnej gminy stawia na upamiętnianie historii, dziedzictwa kulturowego i patriotyczne wychowanie. Współpracuje ściśle z Instytutem Pamięci Narodowej m.in. poprzez organizację uroczystości rocznicowych, konferencji naukowych, prezentację cykliczną wystaw Instytutu Pamięci Narodowej w podległych gminie szkołach oraz przestrzeni publicznej m.in. w Centrum Pamięci gen. Sikorskiego. Inicjuje na terenie gminy liczne upamiętnienia m.in. ze wsparciem finansowym Instytut Pamięci Narodowej. Brał osobiście udział wraz z uczniami podległych szkół w Kongresie Pamięci Narodowej w Warszawie oraz Podkarpackim Kongresie Pamięci Narodowej zorganizowanym w Jasionce.

Medal Brązowy otrzymali:

- **Alina Bosak** - publicystka, redaktorka i autorka książek o tematyce historycznej i regionalnej, obecnie główny specjalista w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie. Współzałożycielka Towarzystwa Regionalnego „Siemowit” w Lubyczy Królewskiej i członek Naczelnego Sądu Dziennikarskiego stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. Od wielu lat współpracuje z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, czego efektem są liczne publikacje prasowe w tym m.in. poświęcone mjr Marii Mireckiej-Loryś, mjr Adamowi Mireckiemu, Alicji Wnorowskiej i Stanisławowi Wnorowskiemu oraz publikacje książkowe m.in. „Sekrety Rzeszowa”, „Historia powstania parafii pod wezwaniem Miłosierdzia Bożego w Łukawcu”, „Małe i Wielkie historie Łąki”. Szczególne miejsce wśród podejmowanych tematów przez publicystkę zajmuje historia Kresów Wschodnich i sprawa ludobójstwa na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej.
- **dr Małgorzata Kutrzeba** - historyk, pedagog, Prezes Towarzystwa Miłośników Ziemi Białowskiej, kustosz Społecznego Muzeum Ziemi Białowskiej, redaktor „Kuriera Białowskiego”. Organizatorka konferencji, konkursów historycznych, obchodów rocznicowych związanych z historią lokalną. Autorka kilkunastu publikacji na temat historii regionu. W ramach współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie realizowała projekty edukacyjne: m.in. „Lekcje historii najnowszej” i „Akademii Historii Najnowszej”. Była jedną z inicjatorek wykonania muralu przedstawiającego ks. Michała Pilipca na Szkole Podstawowej w Białowej Dolnej. Jest autorem kilku książek w tym pionierskiej biografii o płk.

Józefie Maciołku, szefie Delegatury Zagranicznej WiN.

- **ks. dr Ireneusz Folcik** – wykładowca akademicki, w latach 1975-1995 diecezjalny duszpasterz akademicki, wyróżniony godnością Kapelana Honorowego Ojca Świętego Jana Pawła II, pełnił funkcje archiprezbitera rzeszowskiego. Niekwestionowany przewodnik młodzieży, studentów oraz nauczycieli akademickich w Duszpasterstwie Akademickim „Wieczernik”. Wybitny kaznodzieja poruszający sumienia swoimi kazaniami w duchu patriotyzmu i miłości do Ojczyzny. Zaangażowany w działalność Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie, od 2015 r. pełni nieformalną funkcję kapelana Klubu Historycznego im. Płk. Łukasza Cieplińskiego w Rzeszowie. Przewodniczy w spotkaniach opłatkowych klubu, które stały się już tradycją.
- **Artur Żak** – urodzony we Lwowie w rodzinie polskiej kultywującej tradycje patriotyczne. Brał czynny udział w uroczystościach patriotycznych organizowanych m.in. przez Towarzystwo Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej, pomagał odgruzowywać Cmentarz Obrońców Lwowa. Członek Związku Harcerstwa Polskiego na Ukrainie. W 1997 r. rozpoczął studia na Wydziale Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. W okresie studiów corocznie uczestniczył w porządkowaniu Cmentarza Łyczakowskiego. Po zakończeniu studiów mieszkał i pracował w Warszawie nie zapominając o swych korzeniach. W 2014 r. wrócił do Lwowa, gdzie zaangażował się w działalność na rzecz mniejszości polskiej Ziemi Lwowskiej m.in. poprzez pracę w redakcji Radia Lwów oraz działalność na rzecz Centrum Edukacji Inicjatyw Przedsiębiorczości im. Reja we Lwowie. W 2018 r. został koordynatorem Przystanku Historia – Lwów, projektu edukacyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, któremu wsparcia merytorycznego udziela rzeszowski Oddział Instytutu Pamięci Narodowej. Do końca 2023 r. wyemitowano ponad 120 odcinków Przystanku Historia-Lwów. Obecnie za pośrednictwem Radia Wnet niemalże codziennie relacjonuje wydarzenia wojny ukraińsko-rosyjskiej prezentując Polski punkt widzenia.
- **Ks. prał. Artur Grzęda** – proboszcz parafii pw. Świętego Mikołaja w Połomii od wielu lat uczestniczy i wspiera działania związane z uroczystościami rocznicowymi i patriotycznymi na terenie gminy Niebylec. Jest inicjatorem licznych spotkań i wykładów w Szkole Podstawowej im. Ks. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Połomii prowadzonych przez historyków Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN Oddział w Rzeszowie. Z jego inicjatywy na terenie parafii utworzono liczne miejsca poświęcone Żołnierzom Wyklętym, Polakom Deportowanym do Związku Socjalistycznych Republik Sowietkich, Polakom pomordowanym w Zbrodni Katyńskiej, Polakom pomordowanym w Zbrodni Wołyńskiej, Żołnierzom 2 Korpusu Polskiego, Żołnierzom Polskiego Państwa Podziemnego. Ponadto Odnowił i otoczył opieką istniejące miejsca pamięci i groby bohaterów wojennych m.in. grób Stanisława Mikulskiego ps. „Żmija”, Pomnik upamiętniający akcję odbicia więźniów przeprowadzoną przez żołnierzy Armii Krajowej, wikarówkę, w której w okresie II wojny światowej przechowywano broń. Szczególna troskę, z uwagi na

tradycje rodzinne, poświęca Polskiemu podziemiu niepodległościowemu po II wojnie światowej.

- **Andrzej Romaniak** – historyk, pracownik merytoryczny Muzeum Historycznego w Sanoku. Z Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie współpracuje od momentu jego powstania m.in. przy tworzeniu wystaw „Aparat represji na Rzeszowszczyźnie 1944-1956”, „Tarcza i miecz władzy ludowej. SB na Rzeszowszczyźnie”, „Twarze rzeszowskiej bezpieki”, „Bieszczady w PRL”. Stale współpracuje z historykami Instytutu Pamięci Narodowej udostępniając archiwalia ze zbiorów Muzeum Historycznego w Sanoku oraz służąc pomocą w nawiązywaniu kontaktów ze świadkami przeszłości. Od lat uczestniczy w uroczystościach patriotycznych i rocznicowych organizowanych na terenie powiatu sanockiego. Merytorycznie wspiera inicjatywy upamiętniania lokalnych bohaterów. Jest członkiem II kadencji Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa przy Oddziale IPN w Rzeszowie.

W ramach obchodów 84. rocznicy Zbrodni Katyńskiej odbyła się prelekcja na temat Zbrodni Katyńskiej, którą wygłosiła Katarzyna Kyc z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Rzeszowie oraz projekcja filmu dokumentalnego „Wybraniec Bogów” scenariusz/reżyseria: Konrad Starczewski, Rafał Pękała, Tomasz Matuszczak – Instytut Pamięci Narodowej.